

Vastaus Roope Rantalan ym. valtuustoaloitteeseen tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvityksen ja kaavoituksen toteuttamiseksi

Sivistyslautakunta 12.11.2024 § 118
343/00.01.02.02/2024

Valmistelija Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä
Liikunta- ja nuorisopalveluiden päällikkö Markku Nevala

Valtuustoaloitteessaan 20.3.2023 Roope Rantala ja 13 muuta valtuutettua esittävät, että Ulvilan kaupunki tekee tekonurmipohjaisesta liikuntahallista tarveselvityksen sekä kaavoittaa sille soveltuvan paikan.

Ulvilan vapaa-aikapalvelut on kartoittanut syksyn 2023 aikana ulvilalaisilta liikuntaseuroilta heidän kantaansa tekonurmipohjaisen liikuntahallin rakentamisesta Ulvilaan. Ulvilan 16:sta liikuntaseurasta vastauksensa lähetti vain 4 sellaista seuraa, joiden toimintaa mahdollisesti rakennettava liikuntahalli selvästi hyödyttäisi. Näitä seuroja olivat pesäpalloiluun, jalkapalloiluun, yleisurheiluun ja jousiammuntaan liittyvät seurat. Osa kaupunkimme pienemmistä liikuntaseuroista kokee tekonurmipohjaisen liikuntahallin rakentamisen toimintansa kannalta neutraalina. Halli voi tuoda näiden seurojen harjoitteluun joitakin hyötyjä, mutta pääasiallinen harjoittelu tapahtuu jo koulujen liikuntasaleissa. Nämä seurat pystyvät siis talvikaudella jo käyttämään olemassa olevia koulujen liikuntasaleja toimintansa toteuttamiseksi.

Yhdistysten ja sidosryhmien vastaukset

Ulvilan seuraparlamentti on lausunnossaan todennut, että iso palloiluhalli tai kuplahalli toisi ison lisän kaupungin liikuntapalveluihin palvelleen myös muita lajeja ja lisäisi koulujen ja päiväkotien toimintamahdollisuuksia senioreita unohtamatta. Seuraparlamentin lausunnossa tuodaan esille liikuntapaikkarakentamista suunnitellessa tulisi mahdollisuuksien mukaan huomioida ns. kesälajien talviharjoittelumahdollisuus. Hyvä mahdollisuus talviharjoitteluun pitäisi paikalliset seurat ”kilpailukykyisinä” muiden lähialueen seurojen joukossa olosuhteita punnittaessa. Seuraparlamentin lausunto liitteenä.

Ulvilalaisista seuroista kirjallisen lausuntonsa lähettivät seuraavat yhdistykset: Archery Club Ulvila ry, FC Ulvila ry, Harjunpään Tuisku ry, Ulvila Sport-Team ry, Ulvilan Liikunta ja Voimistelu ry. sekä Ulvilan Pesä-Veikot ry. Tämän lisäksi lausuntonsa antoivat Suomen Palloliitto sekä Suomen Pesäpalloliitto.

Archery Club Ulvila ry:n lausunnossa todetaan mahdollisesti rakennettavan maapohjahallin hyödyttävän jousiammuntaseuraa mm. harjoittelun mahdollistamisen säästä riippumatta. Halli mahdollistaisi ulkomatkojen 50 m / 70 m harjoittelun ja myös kansallisten kilpailujen järjestämisen. Mahdollinen maapohjahalli

parantaisi myös erilaisten koulutuksien ja opetuksien järjestämisen koululuokille ja muille ryhmille. Seura tuo myös esille sen, että lähikunnissa ei ole vastaavaa mahdollisuutta, joten hallille löytyisi Satakunnan alueelta muitakin käyttäjiä ja myös paikalliselle seuralle mahdollisesti lisää harrastajia.

Ulvila Sport-Team ry:n lausunnossa toivotaan yleisurheilun tarpeita täyttävän talviharjoitteluhallin toteutusta Ulvilaan. Seuran tarve olisi hallia kiertävä pinnoitettu 3-4 juoksurataa sekä 4-6 ratainen 100 m juoksusuora. Halliin tulisi rakentaa korkeus- ja seiväshyppy paikat sekä pituushyppyä varten hyppypaikka. Kiekon heittoa ja kuulan työntöä varten halliin voisi rakentaa siirrettävän ringin ja keihään harjoittelua varten heittopaikan pressuun tai tekonurmelle suojatuin keihäin. Halliin tulisi myös rakentaa punttisali palvelemaan oheisharjoittelua. Punttisali palvelisi myös muita kesälajien harjoittelijoita. Tällä hetkellä ulvilalaisilla seuroilla ei ole mahdollista saada vakiovuoroja esim. Kaskelotin kuntosaliin. Ulvila Sport-Team ry. tuo esille myös ison hallin tuomat mahdollisuudet esim. hallikisojen järjestämiseen, joka toisi Ulvilaa myös kaupunkina enemmän esille. (Seuran lausunto liitteenä).

FC Ulvila ry:n lausunnossa todetaan, että seuralla on tällä hetkellä lähes 500 pelaajaa. Mynsterin tekonurmi ja Kaskelotin tekonurmi mahdollistavat jalkapalloilun harrastamiselle hyvät olosuhteet huhtikuulta lokakuulle. Kuitenkin 5 kk talvikausi muodostaa seuralle ison haasteen. Jalkapallo on kuitenkin ympärivuotinen laji, jossa kaikki FC Ulvila ry:n joukkueet harjoittelevat ulkona ollessaan 3-4 krt viikossa. Talvikaudella joukkueille ei pystytä millään mahdollistamaan samaa määrää harjoituksia vaan harjoitusmäärä tippuu 1-2 krt viikossa.

Ison tekonurmipohjaisen liikuntahallin etu on myös se, että sisähalli liikuttaa täysin erilaisen määrän harrastajia kuin koulun sali. Tekonurmella voi harjoitella parhaimmillaan joukkue 1/4 -kentällä ja joukkueessa on 30 pelaajaa. Sama määrä koulujen salissa tarvitsee kaksi erillistä salivuoroa. Jos tekonurmikentällä on kaikki neljäosat käytössä niin yhden tekonurmikentän tunnin korvaamisen tarvitaan 8 h koulujen salitilaa.

FC Ulvilalle ainut jalkapallon talvikauden harrastamisen mahdollistava tila on Porin urheilukeskuksen tekonurmi, josta seuralla on joulun- ja maaliskuun aikana harjoitusaikaa 36 h. Näin ollen vain murto-osa pelaajista pääsee talviaikaan edes kerran viikossa harjoittelemaan lajia. Porin tekonurmen vuorot maksavat ulvilalaisille seuroille moninkertaisesti porilaisiin seuroihin verrattuna nostoen joukkueiden kuluja merkittävästi.

Ympärivuotisten olosuhteiden puute ajaa FC Ulvilan (sekä esim. UP-V:n) epäsuotuisaan kilpailuasetelmaan alueen muihin seuroihin nähden. Karjuhalli ja urheilukeskuksen lämmitettävä tekonurmi ovat 5-10 min ajomatkan päässä Ulvilasta. Nämä olosuhteet mahdollistavat Porissa toimiville seuroille sellaiset olosuhteet, jossa seurat pääsevät tarjoamaan pelaajilleen ympärivuotiset toimintaedellytykset. Tämä on myös yksi syy siihen, että ulvilalaisia lapsia kuljetetaan Poriin harrastuksien pariin. Tämä ei taas ole

nuoren itsensä ja eikä myöskään ulvilalaisen seuran etu. (Seuran lausunto liitteenä).

Harjunpään Tuisku ry:n lausunnossa tuodaan esille seuran jalkapallojoukkueen harjoitteluolosuhteiden paranemisen mahdollisen maapohjahallin rakentamisen johdosta. Seuralle mahdollistuisi myös eri turnauksien järjestämisen talvikaudella, joka taas parantaisi seuran varainhankintaa. Seura toteaa myös sen tosiasian, että ilman talviharjoittelumahdollisuuksia seura antaa tasoitusta niille seuroille, joilla talviharjoittelu tapahtuu halliolosuhteissa. (Seuran lausunto liitteenä).

Uvilan Pesä-Veikot ry:n lausunnossa todetaan seuran kaiken 11 joukkueen talviharjoittelun tapahtuvan pääosin koulujen saleissa. Haasteena seura mainitsee vähäiset vuorot ja lajinomaisen harjoitteluun tarkoitetut liian pienet tilat. Jotta seura voisi tulevaisuudessa kasvattaa harrastajamääriään, seura tarvitsee enemmän lajinomaiseen harjoitteluun soveltuvia tiloja. Joukkueissa pelaajamäärät vaihtelevat 12-25 välillä, joten jos kaikki ilmestyvät harjoitukseen, pitää tarkkaan miettiä mitä saleissa voidaan tehdä. On eri asia lyödä koko talvi verkkoon kuin kenttään. Verkkoon lyödessä lyöntitarkkuutta ja kovien lyöntien kiinniottamista ei käytännössä saa lajinomaisesti harjoiteltua.

Pesäpalloa harrastetaan ympäri vuoden ja monesti seuran joukkueet joutuvat kevään ensimmäisissä ulkoarjoituksissa keskittymään siihen, miten pesistä pelataan oikean kokoisella kentällä, kun monet vastustajajoukkueet ovat saaneet talvella enemmän lajinomaosia harjoituksia talviharjoitteluhalleissaan. Seura on varannut vuoroja lähialueiden talviharjoitteluhalleista (Pori, Rauma, Eura), mutta vuoroja on lähes mahdoton saada ja tuntihinnat ovat yli 100 € / h. Tähän päälle tulevat vielä ajomatkat vieraspaikkakunnille. Hallimaksut ovat suuri kustannuserä seuralle, koska ulkopaikkakuntalaiset vuokraajat maksavat yleensä isomman maksun kuin paikkakuntalaiset.

Talviharjoitteluhalli auttaisi myös kesän peleissä, sillä tällä hetkellä kaikkia pelejä ei voida pelata Ulvilan pesäpallokentällä. Maapohjahalli mahdollistaisi pelien, harjoitusten ja turnausten pitämisen myös kesäaikana. Varsinkin talviturnausten kautta saataisiin joukkueille tärkeitä harjoituspelejä talvikaudeksi.

Optimaalinen tilanne olisi, että joukkueet voisivat vähintään 2-3 kertaa kk (marraskuusta huhtikuuhun) harjoitella lajinomaisesti oikeankokoisessa tilassa. Näiden harjoitusten lisäksi joukkueilla voi olla vielä fysiikka- ja juoksuharjoituksia, joita nyt pidetään Porissa. Nämäkin harjoitukset voitaisiin pitää kaupungin omassa maapohjahallissa.

Uvilan Voimistelu ja liikunta ry:n lausunnossa todetaan, että tekonurmipohjainen alusta ei ole voimistelulle ihanteellinen, mutta kuntoilutapahtumien ja eri tapahtumien järjestämisaikana maapohjahalli olisi varsin toimiva. Seura tarvitsee mm. näytöksiinsä katsomollisen tilan ja lämmitettävää, tasaista tilaa.

Tekonurmipohjainen halli vapauttaisi seuralle kouluilta lisää harjoitusaikaa. (Seuran lausunto liitteenä).

Uvilan Ura ry toteaa lausunnossaan, että sillä ei ole tarvetta mahdolliselle maapohjahallille. Seuran toiminnasta 90% toteutetaan ulkoliikunnassa luonnossa. (Seuran lausunto liitteenä).

Suomen Pesäpalloliiton lausunnossa todetaan UP-V:n ansiokas työskentely nuorten liikuttajana. Seurassa pelasi v. 2022 liiton tietojen mukaan 295 lisenssipelaajaa. Seura liikuttaa joukkue-toiminnan, kuntopesiksen lisäksi pesiskoulu- ja pesisliikkaritoiminnan kautta isoa määrää lapsia. Seura on myös Olympiakomitean tunnustama tähtiseura. UP-V ry. palkittiin v. 2018 Suomen Pesäpalloliiton lajinedistämispalkinnolla.

Liitto toteaa lausunnossaan, että UP-V:n talviharjoitteluolosuhteet ovat lajinomaisen harjoittelun kannalta aivan liian pienet. Erityisesti vanhempien junioreiden ja aikuisten kohdalla koulujen salit eivät vastaa lainkaan riittäviä talviharjoitteluolosuhteita. Riittämättömien talviharjoitteluolosuhteiden vuoksi seura on joutunut supistamaan toimintojaan talveksi ja joukkueiden harjoitusmäärät jäävät auttamatta liian pieniksi.

Suuri osa lajin seuroista pääsee harjoittelemaan viikoittain lajinomaisissa olosuhteissa, kun taas UP-V ry kohdalla tämä on vain satunnaisia poikkeuksia talvikaudella. puutteelliset olosuhteet aiheuttavat haasteita nuorten liikkumisen mahdollistamisessa. Pienessä koulun salissa tapahtuva talven harjoittelu ei ole lajinomaista ja se voi vaikuttaa merkittävästi myös lapsen/nuoren jättäytymiseen pois harrastuksen parista.

Uvilan kaupungin strategiassa 2030 on nostettu yhdeksi päätavoitteeksi Satakunnan onnellisimmat ja osaavimmat lapset sekä Satakunnan terveimmät ja liikkuvimmat kuntalaiset. UP-V ry, FC Ulvila ja Ulvila Sport Team ry. ovat tehneet tärkeää lajien välistä yhteistyötä hallihankkeen eteen. Näissä seuroissa liikkuu yhteensä jopa 800 harrastajaa. Seurat liikuttavat merkittävää osaa Uvilan kaupungin väestöstä. Suomen Pesäpalloliitto toivoo Uvilan kaupungilta myönteistä suhtautumista hallihankkeeseen. (Suomen pesäpalloliiton lausunto liitteenä).

Suomen Palloliiton lausunnossa todetaan FC Ulvila ry:n olevat Uvilan suurin lasten ja nuorten liikuttaja. seurassa oli v. 2023 Suomen Palloliiton virallisen pelipassirekisterin mukaan 476 pelaajaa. FC Ulvila ry:n vaikuttavuus ja arvo yhteiskunnalle viimeisimmän UEFA SROI-mallinnuksen mukaan peräti 3.89 miljoonaa euroa vuodessa. Seura on myös valittu v. 2023 Suomen Palloliiton Läntisen alueen Vuoden seuraksi.

FC Ulvila ry:n seuratoiminnan kehittämisen ja laajentamisen jarruna ovat erityisesti talven olosuhdeongelmat. Jalkapallo on käytännössä ympärivuotinen harrastus. puuttuvat talviharjoitteluolosuhteet ovat ongelmallisia lasten ja nuorten riittävän liikkumisen sekä laadukkaan seuratoiminnan näkökulmasta. Olosuhdepuutteet edistävät ns. drop out- ilmiötä. Lapsen tai nuoren joutuessa olosuhdepuutteiden takia

keskeyttämään harrastuksen talviajaksi voi se aiheuttaa sen, että koko harrastus loppuu.

Suomen Palloliitto toivoo lausunnossaan Ulvilan kaupungilta myönteistä suhtautumista mahdolliseen hallihankkeeseen. Hallin hyödyt ovat mittavat ja järkevä sijoituspaikka mahdollistaa hallissa myös laajan päiväkäytön kouluille, ikäihmisten liikuttamisen turvallisissa olosuhteissa jne. Palloliitto toivoo Ulvilan kaupungin toteuttavan strategiaansa kirjattuja asioita liikunnan näkökulmasta. Ulvilan kaupungin strategiassa 2030 ”Onnelliset ja osaavat lapset ja nuoret” sekä ”Terveet ja liikkuvat kuntalaiset” tukevat Palloliiton kirjattuja asioita. Palloliitto myös toteaa ilolla ”Liikuntapaikkarakentamisen monipuolistamisen” olevan strategiaan kirjattu tavoite. Suomen Palloliitto on myös antamaan asiantuntemuksensa hallin mahdollisessa rakentamisessa Ulvilan kaupungin käyttöön. (Suomen Palloliiton lausunto liitteenä).

Ulvilan kaupungin toimialojen vastaukset

Ulvilan vapaa-aikapalveluiden kannalta Ulvilaan mahdollisesti rakennettava tekonurmipinnoitteinen liikuntahalli olisi iso lisä kaupunkimme liikuntapaikkarakennuksiin. FC Ulvila ry:n, UP-V ry:n ja Ulvila Sport Team Ry:n harjoituksista suurin osa voitaisiin ohjata tekonurmipohjaiseen halliin, jolloin kaupungin koulujen saleista vapautuisi kymmeniä tunteja harjoitusaikoja muille seuroille käytettäväksi. Liikuntahalli palvelisi myös oikeaan paikkaan rakennettuna hyvin myös varhaiskasvatuksen ja koulujen liikuntatarpeita. Iso liikuntahalli mahdollistaisi myös talvikaudella kaupungin liikuntaryhmien järjestämisen yhdessä kerroksessa tapahtuvana toimintana.

Nyt Friitalatalon jumprat pidetään kolmannessa kerroksessa. Esteettömyyden kannalta yhdessä tasossa järjestettävä toiminta myös palvelisi ikäihmisiä huomattavasti paremmin kuin nykyinen Friitala-talossa järjestettävä ryhmätoiminta. Mahdollisesti rakennettava iso liikuntahalli toimisi myös lasten liikuntalauantaiden järjestämisaikkana loistavasti. Ison tekonurmipohjaisen hallin rakentaminen on myös mainittu uudessa Ulvilan kaupungin liikuntastrategiassa tärkeimpänä tulevaisuuden isona liikuntainvestointina.

Ulvilan varhaiskasvatus toteaa lausunnossaan seuraavaa: Edellyttäen, että liikuntahalli sijaitsee päiväkodin välittömässä läheisyydessä, monipuolistaisi se varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten liikkumismahdollisuuksia ympäri vuoden. Etenkin talviaikana esim. liukkaus aiheuttaa haasteita ulkona liikkumisessa eikä päiväkodeilla ole erillisiä liikuntatiloja, jotka mahdollistaisivat liikunnan isommissa tiloissa. Säännöllinen viikoittainen hallivuoro turvaisi osaltaan lasten riittävää fyysistä aktiivisuutta ja kannustaisi kokemaan liikunnan iloa. Lisäksi liikuntahalli voisi olla paikka, jossa esi- ja alkuopetuksen lapset sekä aikuiset kohtaavat toisiaan, mikä osaltaan tukisi nivelvaiheen yhteistyön järjestämistä.

Liikuntahallin vaikutusten arviointi

- Lasten ja nuorten liikkumisen kannalta iso tekonurmipohjainen liikuntahalli loisi kunnolliset liikuntamahdollisuudet päiväkodeille, kouluille, liikuntaseuroille ja muille kaupunkimme eri yhdistyksille.
- Ulvilalaisten liikuntaseurojen harrastamismahdollisuudet nousisivat hallin rakentamisen jälkeen aivan uudelle ja korkeammalle tasolle. Koulujen liikuntatuntien harrastamismahdollisuudet paranisivat mm. pesäpallon, jalkapallon ja yleisurheilun harrastamiseen. Iso liikuntahalli antaisi myös paremmat mahdollisuudet koululaitokselle lasten liikuttamisen suunnitteluun ja toteuttamiseen, sillä halliin mahtuisi samanaikaisesti harjoittelemaan useita liikuntaryhmiä. Koulujen talvikauden liikuntatuntien toteutus helpottuisi huomattavasti lisääntyvän sisäliikuntatilan ansiosta.
- Liikuntapalveluille iso liikuntahalli antaisi mahdollisuuksia eri turnausten järjestämiseen sekä paremmat olosuhteet lasten säännöllisten liikuntatapahtumien toteuttamiseksi. Keskeiselle paikalle rakennettuna iso liikuntahalli palvelisi viikoittain satoja kaiken ikäisiä ulvilalaisia nuoria liikunnanharrastajia.
- Liikuntahalli lisää tuo kaupungille lisää taloudellista toimeliaisuutta ja lisää Ulvilan pito- ja vetovoimaa.
- Liikuntahallin käyttö konserttien ja isojen tapahtumien areenana toisi iloa ja eloa kaupunkiimme.
- Hallin perustamiskustannukset sekä korkeat käyttötalousmenot edellyttävät, että hallin käyttöaste on korkea ja hallin vuokratustannuksilla pystytään kattamaan osa menoista. Hallin koko ja varustelua tulee harkita tarkasti suunnitteluvaiheessa.

Liikuntahallin kustannukset

Hallin rakennuskustannukset ovat miljoonaluokkaa. Käyttötalouteen on myös laskettava vuosittain hallin ylläpitokustannukset: lämmitys, sähkö, välineistö, huolto ja henkilöstömenot. Karkeasti arvioiden ne olisivat vuositasolla vähintään 300 000 €.

Taloudellisesti tekonurmipohjaisen liikuntahallin rakentamiskustannukset olisivat kaupungin teknisen palvelun talonrakennusinsinöörin mukaan karkeasti n. 1 500 €/m². Jalkapallokenttä vaatii virallisiin ja kansainvälisiin otteluihin maksimissaan 105 m x 68 m kenttäalueen. Minimi kenttäkoko voi virallisissa ja kansainvälisissä otteluissa olla 100 m x 64 m + turva-alueet. Miesten 2.div / Naisten 1.div otteluissa kenttä voi olla vähintään 95 m x 55 m. Ulvilaan riittäisi kentän kokona 95 m x 55 m kenttä ja lisäksi kentän turva-alueet n. 3 m reunoille eli 6 161 m².

Täysmittaisen virallisen kentän koko olisi minimissään (95 m x 55 m + turva-alueet) 6 161 m² ja maksimikoon (100 x 64 m + turva-alueet) neliömäärä olisi siis 7 420 m²

Halliin tarvittaisiin tekonurmen lisäksi myös juoksuradat, hyppypaikat ja heittopaikka sekä mahdollinen kuntoilupaikka, pukuhuoneet ja vessat/suihkut, tekniset huoltotilat, yleisövässat ja katsomo.

Karkeasti arvioiden pelkän tekonurmikentän lisäksi tarvittaisiin vähintään 2 000 m² lisää sisätilaa.

Kustannukset olisivat siten teknisen osaston arvion mukaan hallille pienimmällä neliömäärällä, jossa kenttäalueen koko olisi 101 m x 61 m (6 161 m² + lisätila 2 000 m²) eli 8 161 m² x 1 500 €/m². Hinta olisi noin 12 241 500 € ja suuremmalla neliömäärällä, jossa kenttäalueen koko olisi turva-alueineen 106 m x 70 m (7 420 m² + 2 000 m²) eli 9 420 m² x 1 500 €/m². Hinta olisi noin 14 130 000 €.

Vapaa-aikapalvelut on kysynyt kustannusarviota myös Suomessa olevilta yksityisiltä hallirakentajilta. Arviot hallin kustannusarviosta ovat vaihdelleet n. 1 000 – 1 500 €/m², joten halvimmillaankin ja pienemmällä neliömäärällä (8 161 m²) rakennettuna lämpöeristetty halli tulisi maksamaan myös ulkoalueet rakennettuna arviolta n. 8 161 000 € ja kalliimmillaan 12 241 500 €. Suuremmalla neliömäärällä (9 420 m²) ja myös ulkoalueet rakennettuna halli rakentuisi halvimmillaan 9 420 000 € ja kalliimmillaan 14 130 000 €.

Juoksuratojen rakentaminen vaatii vielä rakennettavan hallin pituuden kasvattamista, jotta juoksukaarteiden vaatima kaari saadaan rakennettua oikeaan kaarrepituuteen, joten hallin koko pitäisi olla yleisurheilun vaatimuksilla n. 120 m x 80 m (9 600 m²). Tällöin rakentamiskustannukset kasvavat 9 600 000 euroon (rakennuskustannukset 1000 €/m²) ja suurimmillaan arvioituna 14 400 000 € (rakennuskustannukset 1 500 €/m²).

Tämän päälle tulee vielä Novotan - urheilupinnoitteen kustannukset. Halliin tulisi yleisurheilun pinnoite kolmella kiertävällä radalla ja pääsuoran juoksurata 4-5 radalla, pituushyppypaikka, korkeushyppypaikka ja heittonurkkaus. Yhteensä vaadittaisiin n. 2 000 m² lisätilaa. Novotan - pinnoite asfaltin päälle asennettuna on kustannukseltaan n. 80 €/m². Novotan - pinnoitteen kustannus olisi siis suunnitelluilla toiminnoilla 160 000 €.

Hallin rakennuskustannukset tällöin olisivat halvimmillaankin laskettuna n. 9 760 000 euroa ja korkeammalla arviolta rakennettuna 14 560 000 euroa.

On myös mahdollista rakennuttaa suunnitellut liikuntatilat ylipainehallina. Keskimäärin ylipainehallin kustannukset ovat Unisport Oy:n mukaan n. 260 €/m². Hallin hinta olisi siis n. 2 200 000 € - 2 500 000 €. Tämän kustannuksen päälle tulisi jalkapalloilun tekonurmen ja yleisurheilun suorituspaikkojen Novotan-pinnoitteen kustannukset sekä mahdolliset katsomon ja kahvion rakentamisen kustannukset.

Nykyisissä ylipainehalleissa on 2-kertainen kalvorakenne seinissä, joka läpäisee valoa ja samalla kalvorakenne toimii lämpö- ja äänieristeenä. Näissä ylipainehalleissa on ilmastointi ja lämmitys rakennettuna. Hallin sisälämpötilat ohjelmoidaan 8 - 11 asteeseen. Talvikaudella hallin lämpötila on keskimäärin n. 4 - 8 astetta. Ylipainehallin kokonaishintaan kuuluisi kaikki perustuksista ja maanrakennuksista lähtien ja hallin salaojitus, valaistus, lämmitys ja

liikuntapaikkojen rakentaminen. Pukuhuonetilat (500 m²) ovat tässä ratkaisussa lämmitettävissä elementtirakennuksessa, jossa olisi 4 pukuhuonetta suihkuineen ja vessoineen sekä erotuomareiden pukuhuone. Elementeistä rakennettu rakennus olisi sijoitettuna varsinaisen ylipainehallin runkoon kiinni korkean sokkelin välityksellä. Hallin kustannusarvio olisi näillä suorituspaikoilla ja tekonurmella varustettuna avaimet käteen hankintana n. 4 miljoonaa euroa.

Kaupunkisuunnittelujohtaja Juha Virolan vastaus aloitteeseen

Vapaa-aikapalvelut on tehnyt tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvityksen. Selvityksen mukaan kyseessä on hyvin kookas, jopa yli 8 000 k-m² suuruinen urheiluhallirakennus, joka käytännössä vaatisi noin 100x200 m² suuruisen suorakaiteen muotoisen tontin. Nykyisestä kaavatonttivarannosta ei löydy soveliaista sijoituspaikkaa näin suurelle urheilurakennukselle ilman merkittävää asemakaavasta poikkeamista. Rakentamista asemakaavasta poikkeamalla ei voida pitää realistisena vaihtoehtona. Tähän on syynä Ulvilan keskustaajaman aluetta koskevat Satakunnan maakuntakaavan ja keskustaajaman yleiskaavan kaavamääräykset ja sen lukuisia arvoalueita koskevat rajoitukset. Kaavamuutoksellakaan ei välttämättä pystytä osoittamaan soveliaista rakennuspaikkaa, joka olisi kaupunkirakenteen kannalta järkevässä paikassa. Keskustaajaman alueella näin merkittävää rakennusta ei myöskään pitäisi rakentaa ilman asemakaavaa, varsinkaan jos sen pitäisi sijaita keskeisellä paikalla lähellä käyttäjiä ja muita palveluita.

Keskustaajaman yleiskaava 2045:n laadinta on käynnissä. Yleiskaavan valmistelun yhteydessä on selvitetty suurelle urheilurakennukselle parhaiten soveltuvaa sijaintia. Keskeisinä vaatimuksina ovat olleet sijainti hyvien liikenneyhteyksien varrella niin ajoneuvo- kuin myös kevyen liikenteen yhteyksien kannalta, sijoittuminen edullisesti suhteessa suuriin käyttäjäryhmiin ja keskustan palveluverkkoon sekä sovelias sijainti suhteessa maisemaan ja kulttuuriympäristöihin. Lisäksi on arvioitu toiminnan vaatimia logistisia tarpeita ja pysäköintililan tarvetta. Arviointiin on vaikuttanut myös Ulvilan kaupungin maanomistus.

Keskustaajaman yleiskaava 2045:n kaavaluonnosaineisto oli nähtävillä syys-lokakuussa 2024. Kaavaluonnoksesta on pyydetty lausuntoja laajalla jakelulla ja kaupungin asukkaat ovat voineet esittää siitä kirjallisia mielipiteitä nähtävillä olon aikana. Nähtävillä asetettiin kaksi vaihtoehtoista kaavaluonnosta. Molemmissa vaihtoehdoissa on esitetty aluevaraus suurelle urheilurakennukselle PY-merkinnällä välittömästi Friitalan koulukeskuksen itäpuolelle. Yleis-kaavassa esitetään myös Pitkärannantien pohjoispään suoristamista siten, että esitetty urheilurakennuksen alue tulisi jatkossa sijaitsemaan suoristetun Pitkärannantien varrella. Kaavan tarkennesuunnitelmissa on lisäksi esitetty kevyen liikenteen alikulkuyhteyttä koulukeskuksen ja urheilurakennuksen välille. Yleiskaavan on tarkoitus valmistua vuoden 2025 loppuun mennessä.

Yleiskaavaluonnoksessa esitetty sijainti on varsin ihanteellinen tekonurmipohjaisen liikuntahallin rakentamiselle. Sijainti Friitalan koulukeskuksen lähellä on erinomainen liikenteellisesti, logistisesti, maisemallisesti ja lähialueella sijaitsevien käyttäjien suuren määrän kannalta. Yleiskaavaa noudattavan asemakaavan laatimisen pitäisi olla sujuva prosessi jo senkin takia, että Ulvilan kaupunki omistaa urheiluhallille kaavoitettavan alueen maan. Urheiluhallille kaavailun alueen sisältämä Sahamäen alue on Ulvilan kaupungin kaavoituskatsauksen kohde numero 3. Kaavahankkeen keskeiset tavoitteet liittyvät Pitkärannantien suoristamiseen, urheiluhallin tontin ja Friitalan koulukeskuksen lisäalueiden kaavoittamiseen.

Hallin hankesuunnittelu on mahdollista aloittaa samanaikaisesti asemakaavan laatimisen kanssa. Tämä on järkevää siksikin, että tällöin asemakaavan laatimisessa on mahdollista tarkemmin huomioida tulevan hallin kaavalle asettamat vaatimukset. Suuri katettu ja lämmin halli tulisi luultavasti olemaan hyvin monipuolisessa käytössä ympäri vuoden ja esimerkiksi riittävien pysäköintialueiden ja sujuvien liikenneyhteyksien merkitys korostuisi runsasväkisemmissä tapahtumissa. Yleiskaavassa esitetty PY-alue on kokonaisuutta katsottaessa ehdottomasti paras paikka suurelle urheilurakennukselle.

Valtuustoaloitteen pohjalta on tehty laaja kuntalaisten ja käyttäjäryhmien osallistaminen. Liikuntahallin rakentumisella olisi vaikutusten arvioinnin perusteella myönteisiä vaikutuksia terveyteen, yhdessäoloon, yrittämiseen sekä kaupungin pito- ja vetovoimaan. Koululiikunnalle halli toisi aivan uudet mahdollisuudet liikkua eri lajien parissa.

Hallin merkitys pesä- ja jalkapallojoukkueiden menestymiselle on merkittävä; talvella lämmin ja iso harjoittelutila on kriittinen menestystekijä.

Halli toimisi myös alueellisesti merkittävänä areenana konserteille ja tapahtumille.

Oheisen selvityksen mukaan asian valmistelua jatketaan virkamiestyönä yhdessä sidosryhmien kanssa. Tekonurmipohjaisen liikuntahallin ensisijainen sijoituspaikka on Friitalan koulukeskuksen välittömässä läheisyydessä selostusosan mukaisesti. Liikunta- ja nuorisopalveluiden päällikkö selvittää valtionosuusrahoituksen saamista liikuntapaikkarakentamiseen.

Esittelijä

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Vepsä Kimmo

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- antaa edellä esitetyn vastauksen Roope Rantalan ym. valtuustoaloitteeseen koskien tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvitystä ja kaavoituksen toteuttamista
- esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Roope Rantalan ym. valtuustoaloitteeseen koskien tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvitystä ja kaavoituksen

toteuttamista ja päättää todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti

- antaa edellä esitetyn vastauksen Roope Rantalan ym. valtuustoaloitteeseen koskien tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvitystä ja kaavoituksen toteuttamista
- esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Roope Rantalan ym. valtuustoaloitteeseen koskien tekonurmipohjaisen liikuntahallin tarveselvitystä ja kaavoituksen toteuttamista ja päättää todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.